

Yeryüzünde Bir Sürgün | An Exile On Earth

Yeryüzünde Bir Sürgün | An Exile On Earth

Antonio Cosentino, Manaf Halbouni, Hiwa K, Zeynep Kayan

Küratör | Curator
Çelenk Bafra

27 Kasım/November 2018 - 2 Şubat/February 2019

Zilberman Gallery-Istanbul

ZILBERMANGALLERY | 10
I S T A N B U L | B E R L I N *years*

Küratör | Çelenk Bafra

“İnsan ağaç değildir. Kökü olmaz, kalkar, yürür, gider!”¹

Avrupa, son yıllarda savaşın yanı sıra toplumsal çalkantıların tetiklediği yeni göç dalgası ve yükselen yabancı düşmanlığı arasında sıkışırken Türkiye, sürekli göç alıp veren, üstelik sosyo-politik meseleleriyle kendi halkında yerinden yurdundan edilme ya da ‘gitme’ tedirginliği yaratan bir ülkeye dönüştü. “Yeryüzünde Bir Sürgün”, içinde bulunduğumuz hareketlilik ve yer değiştirme ikliminin nüvelerini sanat yoluyla aramak adına yakın dönemde Türkiye’nin içinde bulunduğu coğrafyadan Almanya’ya yerleşen ya da geçici süreliğine orada yaşamayı deneyen sanatçıların çalışmalarına bakıyor. Sergi, Antonio Cosentino ve Zeynep Kayan’ın Türkiye’den misafir sanatçı programıyla gittikleri Berlin’de ortaya koydukları üretimin yanı sıra Orta Doğu’daki evlerini terk ederek Almanya’da çalışmalarına devam eden Manaf Halbouni ve Hiwa K’nın yapıtlarından bir seçkiyi bir araya getiriyor. Otobiyografik öğelerden yararlanan sanatçıların her biri göç ve yer değiştirme meselelerini fiziksel ve psikolojik bir yolculuk olarak ele alarak bilinen tarif ve kalıpların ötesine taşıyor.

Sergi, adını göçmen ve sürgün ruhunu klişeleşmiş kimlik kalıplarını reddederek irdeleyen ve incelikte sorgulayıp yansıtan İspanyol yazar Juan Goytisolo’nun ‘Yeryüzünde Bir Sürgün’ adlı derleme kitabından alıyor. Serginin esin kaynağı, dünya yazınının göçebesi ve bunalımlı çağımızın kaygılı tanığı sayılan bu İspanyol yazarın yanı sıra yaşamı ‘gitmek’ olarak algılayıp yıllarını Almanya’da geçiren Tezer Özlü’nün kendini yeryüzünün her yerinde sürgün hissetmesinde yatıyor. Memleketlerini bırakarak başka yerlerde yaşayıp çalışmaya devam eden, kendini göçmen yerine bazen gezgin, bazen ‘yeryüzü sürgünü’ sayan her iki yazar, göçmen kimliğinin gölgesine sığınmaktansa küreselleşen dünyada sürekli olarak artan hareketlilik, yer değiştirme ve göçün hızla yeniden şekillendirdiği gerçeklik hakkında düşünüp ürettiler. Üstelik gitmekten, sürülmekten, başkaldırmaktan ve direnmekten çekinmeden.

“Kendimi genellikle yeryüzünün her yerinde sürgün sayıyorum. Ve hiç bir yerinde göçmen saymıyorum. Yazdıklarım göçmen yazını değil. Somut anlamda sürgün yazını da değil. Ben kendi kendimi her an, her yerde için için sürüyorum.”²

¹ Juan Goytisolo, *Yeryüzünde Bir Sürgün*, Metis (hazırlayan Neyire Gül Işık), 1992

² Tezer Özlü, *Yeryüzüne Dayanabilmek İçin*, YKY (hazırlayan Sezer Duru), 2016

“Yeryüzünde Bir Sürgün”, yer değiştirmeye karar vermek, taşınmak, yerleşmek ya da iki yer arasında kalmak kavramları üzerinden beden ve zihin, ya da başka bir deyişle ‘benlik’ ile ilgili performatif imgelerle açılıyor. **Zeynep Kayan**, Berlin’de katıldığı misafir sanatçı programında bir yerden başka yere gitmek ya da arada kalmaya dair iç sorgulamalarını üretimine yansıtıyor. Sergideki video çalışmasında yapı-çözüm yoluyla yeni durumu mevcut üzerinden yeniden yaratırken, hareket ve tekrardan olduğu kadar tesadüf ve kazadan da yararlanıyor. Kayan’a ilham veren ise Berlin’deki atölyenin yüksek tavanları ve boşluğu karşısındaki konumu. Sanatçı videoda esasen iki karton parçası ile merkezde kalmaya çalışmak kadar basit ve temel bir çaba içinde görülüyor. Yüzü görünmeyen figür, dengede kalmak için çabalarırken beklenmedik durum ve pozisyonlara karşı sürekli bazı kararlar almak zorunda. Bu hareketleri etrafındaki koşullara uymak, dengesini bulmaya çalışmak ya da tam tersine buna direnç göstermek olarak yorumlamak mümkün. Nitekim, sanatçı etütlerini, ayakta kalmak, kendini etrafla bir arada tutmak, dışarda tek başına ve uyumsuz kalmamaya çalışmak olarak tarif ediyor. Videodan seçilen fotoğraf serisinde arada/ortada kalma durumunu vurgulayan görüntüler ön plana çıkarken baskıların ebat olarak küçüklüğü ise bireyin gözünde büyüttüğü yeni bir yer/yeryüzü karşısındaki hissettiği kırılğanlık olarak yorumlanabilir.

Suriye kökenli sanatçı **Manaf Halbouni**, Almanya’da kendi karşılaştıklarından yola çıkarak Almanya kamuoyunun karşısına pek de yüzleşmek istemeyeceği sorunları araba ve otobüs gibi gündelik taşıma araçlarını sembolleştirerek çıkartıyor. Bir sanatçı ya da vatandaş olarak sadece Suriye gibi savaş ya da göç yaşanan bir coğrafyada değil, Almanya’nın büyük kentleri gibi güncel konut sorunu ve pahalılığı yaşanan bir ortamda da aniden evsiz kalabilirsiniz. O zaman sığırdırdığınız kadar eşyayla arabanıza binip gitmek tek çareniz olabilir. Dresden’de yaşadığı emlak sorunları nedeniyle arabasını mobil bir ev-atölyeye dönüştürüp kullanan Halbouni, her yeri (veya hiçbir yeri) yuvası sayan, göçebeliği gerçekten deneyen bir sanatçı. Kendi arabasının yanı sıra son yıllarda Avrupa’nın çeşitli sanat kurumlarında eski arabaları dönüştürüp sergileyen sanatçı, kimi zaman kamusal alanlarda insanların birkaç gün geçirebilecekleri araba-barınaklar da yerleştirdi. Böylece, yersiz-yurtsuz yollara düşen milyonlarca insanın kayıp, direnç ve umudunu hatırlattı. Sanatçının kamusal bir barış anıtı sayılan ikinci çalışması ise, son yılların en acıklı göç dalgasını yaratan Suriye İç Savaşı’nın katı gerçekliğini Dresden ve Berlin meydanlarına taşıyor. İlk olarak kendi yaşadığı Dresden’in pazar meydanındaki katedralin önüne dikey yerleştirdiği üç gerçek yolcu otobüsüyle aşırı sağın tepkisini çeken sanatçı, aynı otobüsleri iki Almanya’nın birleşmesiyle Berlin kentinin sembolüne dönüşen Brandenburg Kapısı’nın önüne de dikmişti. Tarihi anıtların önünde yarattığı bu yeni anıtlarla Halbouni, bizim için sıradan bir toplu taşıma aracı olan otobüslerin nasıl savaş barikatına dönüşebildiğini hatırlatıyor. Nitekim Almanya kamuoyu, memleketini terk edip başka ülkelere sığınan Halep halkının saldırılardan hayatta kalmak için tek çaresinin gerçekten de devasa otobüsleri evlerinin önüne dikmeye çalışmak olduğunu pek de bilmiyor.

Aynı bölgedeki benzer bir kaderden gerçekten kaçıp nihayet Berlin’e yerleşen sanatçı **Hiwa K** ise kişisel deneyim ve hislerini damıtarak sanat yoluyla yeni düşünce olanakları arıyor. Sergideki iki videodan ilki, Irak’tan başlayıp Almanya’da sona eren kendi yolculuğuna doğrudan referans verir nitelikte bir yol hikayesi sunuyor. Irak Kürdistanı’ndan Avrupa’ya ulaşmak için Türkiye’den Atina’ya ve Roma’ya uzanan macerada sanatçı patikalar, tarlalar, boş araziler ve limanlar arasından geçerken betimleniyor. Sanatçının ilk ağızdan anlattıklarına görsel bir şiir gibi art arda dizilerek eşlik eden bu (ön) imgeler nihai hedefi belli olmayan bir yol güncesinin sayfaları sayılabilir. Devam niteliğindeki ikinci videoda ise bir sığınmacı mülakatına şahitlik ediyoruz. Mülteci statüsü alman isteyen şahıs, otoritelere tehlikeli olduğu tescilli bir bölgeden geldiğini ispat etmeye çalışıyor. Sözkonusu kentin kuşbakışı görüntülerinin eşlik ettiği

video, gerçek mülteci sorgulamaları kadar dramatik olabilecekken asıl etkisini çarpıtılmış yanında saklıyor. Hiwa K böylece, sığınmacıların karşılaştığı çelişkili misafirperverlik ve hasımlık anlayışının yanı sıra göçmen politikalarının ikiyüzlülüğünü deşifre ediyor. Sözlü tarihle ve kolektif anlatılarla ilgilenen Hiwa K'nın sanat pratiği, yer değiştirme deneyimlerinin bireysel ve ortak yaklaşımlar etrafında nasıl ele alınabileceğini gösteriyor. Toplumsal çatışmalara ve politik tartışmalara indirgenen göç ve mültecilik gibi hallerin şiddetini açığa çıkarttığı ölçüde çıkış ve çözüm olasılıklarını da sanat yoluyla araştırıyor.

Sadece Almanya'yı değil dünyayı iki cepheye bölerek insanların yer değiştirmesini engelleyen (ya da tam tersi tetikleyen) Berlin Duvarı'nın kalıntıları etrafında bir yaz geçiren **Antonio Cosentino**, Berlin'deki ilk kişisel sergisini, İstanbul'un duvarla ikiye ayrılmasıyla başlayan bir öyküyle açarak memleketi İstanbul'un içine bir Berlin yerleştirip kurgulamıştı. Böylece, kendi ülkesinin içinde bulunduğu toplumsal bölünmeyi ve kültürel kopuşu kentın ortasına çektiği bu hayalî duvarla vurgulamıştı. Bireyin (ya da sanatçının) kendi toplumuna ve yaşadığı kente yabancılaşmasının metaforu olarak bu duvar, belki de varoluşsal bir savunma mekanizması ya da alternatif bir dünya temennisi sayılabilir. Sözde 'İstanbul Duvarı'nı imleyen bir harita çizimiyle başlayan enstalasyon Anhalter Bahnhof'un tenekeden bir modeline de yer veriyor. Yahudileri toplama kamplarına yollamak için kullanılan ana tren istasyonlarından biri olan Anhalter, 2. Dünya Savaşı sırasında ağır hasar görüp 1952'den beri kapalı olsa da bugün hala yükselen cephe kalıntısıyla bir tehcir abidesi sayılıyor. Kentte dolaşırken karşısına çıkan malzemeleri biriktirerek yeniden kurgulamayı seven Cosentino'nun pratiğini geçici yuvası Berlin'e taşınması anlamlı. Berlin'de füzen yapmaya da başlayan sanatçı, hikaye kahramanlarını ve mekanlarını tasvir amacıyla kağıt üstünde yazı ve desenle kalem oynatıyor. Antonio Cosentino'nun Berlin'deki atölyesinde gördüğü rüya ile tetiklenen üretimleri, nereye giderse gitsin peşini bırakmayan memlekete aidiyet (ve aidiyetsizlik) hissini tezahürü. Nitekim, bir başka hikâye anlatıcısı Tezer Özlü'yü yollara düşüren de benzer hisler olmalı:

*"Kalıplardan kaçmak için gidiyorum. Gitmekten yılmayacağım. Kentlere gitmek, kocalara gitmek, geri dönmek, ülkelere gitmek, tımarhaneye gitmek, gene gitmek, gene gelmek, hiçbir şey yıldırmayacak beni. Yaşamı, gitmek olarak algılıyorum."*³

³ Tezer Özlü, *Yaşamın Ucuna Yolculuk*, 2005

Curator | Çelenk Bafra

"But Man is not a tree — He has no roots; he has feet, he walks!"¹

Whilst Europe is stuck between the increasing xenophobia and the new migration wave triggered by wars and the social turmoil, Turkey has become a country of migration both in and out, a country with socio-political issues that cause anxiety of deterritorialization and fleeing among its residents. In order to perceive the essence of this climate of displacement and mobility, "An Exile on Earth" features the works by the artists that recently moved from the region surrounding Turkey, or experienced living and working in Germany for a given period. The exhibition brings together the productions of two artists from Turkey — namely Antonio Cosentino and Zeynep Kayan — during their residency in Berlin as well as relevant works by Manaf Halbouni and Hiwa K, who both abandoned their hometowns in Middle East to settle in Germany. Avoiding conventions and descriptions, each artist deals with displacement and migration as a physical and/or psychological journey by employing autobiographical elements.

The exhibition takes its title from the compilation book titled "An Exile on Earth" by Juan Goytisolo, a Spanish author that tactfully reflects the spirit of exile by rejecting all stereotypes. Besides this nomad of the world literature and anxious witness of our times, another inspiration of the exhibition is the self-perception of Tezer Özlü, who spent many years in Germany as a Turkish writer conceiving life as an act of going/leaving. Having left their countries to live and produce elsewhere, both of the authors considered themselves wanderers and more precisely 'exiles on earth' rather than immigrants. They reflected on the shifting reality shaped by the increasing social mobility and displacement in a globalizing world without seeking refuge in a migrant identity or identity politics. Moreover, they were never afraid of exile, leaving, of rebelling and resisting through their practice.

*"I generally think of myself as an exile everywhere on the earth, and nowhere a migrant. What I write is not part of the migrant literature. And, concretely speaking, not of an exile literature either. Me, I am bitterly exiling myself at each moment and every location."*²

¹ Juan Goytisolo, *Yeryüzünde Bir Sürgün* [An Exile on Earth], Metis (ed. Neyire Gül Işık), 1992

² Tezer Özlü, *Yeryüzüne Dayanabilmek İçin* [To Endure the Earth], YKY (ed. Sezer Duru), 2016

“An Exile on Earth”, unfolds with studies on the body and the mind, in other words, self-reflection on the decision to relocate, settle or remain in between two places. **Zeynep Kayan** produced performative images in her artist-in-residency program by questioning displacement and being in limbo. The artist creates a new possibility out of a current situation by deconstructing and employing repetitions, coincidences, and incidents. What inspires Kayan is her own position between the high ceilings and the emptiness of her temporary studio in Berlin. In the video, the artist makes an effort to remain at the centre together with two pieces of cardboard. The figure with a hidden face struggles to stand in balance and has to make some decisions against unexpected situations. Although her acts aim to adjust or find the balance, there is also a level of resistance to given conditions. Thus, the artist states that her studies are about conforming to her new environment, standing and trying not to be alone or an outcast. While her photo series emphasize the state of staying in between, their smallness in scale may be interpreted as the vulnerability of an individual vis-à-vis unforeseen or overestimated situations.

By using symbolic vehicles, e.g. cars and buses, in public domain, the Syrian-German artist **Manaf Halbouni** forces the German public to confront the issues they would otherwise avoid. Inspired by his own experiences as an artist, he knows that one may end up homeless not only in a region witnessing wars and migration but also in a metropolis in Germany, due to a real estate crisis. In such situation, getting into your car and leaving with many belongings you can take, might be the sole remedy. Halbouni, having literally transformed his car into a mobile home-studio because of the housing problems in Dresden, has become a nomad artist who considers everywhere (or nowhere) as home. He transformed not only his own car but also some others and exhibited them both inside and outside of several art institutions around Europe. On another occasion, he placed car-shelters in public space where people could spend some time at or stay in. This is how he reminded the loss, resistance and the hopes of millions of homeless people hitting the road. Another work of the artist could be considered as a public memorial for peace as it recreates the context that led to the most tragic migration wave of the recent years and brings a harsh reality to the squares of Dresden and Berlin. By installing three large buses vertically in front of the cathedral at Dresden’s marketplace, the artist has provoked strong reactions from the right extremists. He also placed those buses in front of the Brandenburg Gate, the symbol of Berlin’s reunification. With this new monument in front of the historical monuments of Europe, Halbouni reminds us how ordinary public transportation vehicles can turn into war barricades in cases of emergency. Indeed, German society is not aware of the fact that people of Aleppo had to place big old buses vertically in front of their homes in order to survive before they fled their country — if they could.

Having escaped a similar fate, Berlin based artist **Hiwa K**, uses his personal experiences to build elaborate reflections on displacement by means of art. One of his two videos in the exhibition narrates a road story referring to the artist’s own journey from Iraq. The artist is depicted as passing through the paths, fields, wastelands, and harbours on his route beginning from Iraqi Kurdistan and ending in Europe through Turkey, Athens, and Rome. The images featuring the artist’s first-person narratives, looking like a visual poem, could be interpreted as the pages of a diary without an ultimate goal. His second video could be considered as a follow-up of the first video as it shows the interview of an asylum seeker. To grant the refugee status, an official interrogates an anonymous person to see whether he really comes from the unsafe zone. Although the video featuring the bird’s eye view of the city could be as dramatic as real asylum interrogations, its twist is striking. Hiwa K deciphers the contradictions of the notions of hospitality and hostility as well as the hypocrisy of policies of migration that asylum seekers and refugees come across with.

As his artistic practice focuses on oral history, he finds subtle ways to deal with displacement by means of individual and collective approaches. Hiwa K offers new interpretations by unfolding the violence behind immigration and exile through his artistic practice so that these issues can be discussed without being degraded to the political conflicts and negotiations in Europe.

Antonio Cosentino, spent his summer around the relics of the Berlin Wall that divided not only Germany but all the world and blocked (or triggered) mobility and migration. For his first solo exhibition in Berlin, he wrote the story of a (Berlin) wall dividing Istanbul into two parts. The imaginary wall symbolizes the social division and cultural disengagement that the artist’s hometown goes through. The wall, representing an individual’s (or the artist’s) alienation to his/her own society and the city, could be considered as the outcome of his existential anxiety and a self-defense mechanism; or even a wish for an alternative world. The installation unfolds with a map depicting the so-called Istanbul Wall and features Anhalter Bahnhof’s model in tin. A station used for sending the Jews to detention camps, Anhalter is still considered a relocation monument with its relics of the façade although it was badly damaged during the World War II and has been closed since 1952. Cosentino reconstructs the materials and the subjects he collects when he wanders in the cities, and hence carried his practice to his temporary home, Berlin. As he also started making charcoal drawings in Berlin, thus draws and/or writes on paper in order to create the characters and the spaces in his story. The fact that his inspiration was by an actual dream he had while at his studio in Berlin, his works could be the reflection of his strong feeling of belonging (and not belonging). All in all, it must be the same feeling that caused Tezer Özlü to hit the road.

“I go in order to get rid of the taboos. I will never be afraid of going. Nothing will discourage me; I will go to the cities, to husbands, I will turn back, I will go to the countries, to a lunatic asylum, I will go again, and turn back. I consider life as the act of going.”³

³ Tezer Özlü, *Yaşamın Ucuna Yolculuk* [Journey to the Edge of Life], YKY, 2005

H. İlksen Mavituna

“Yürümenin en iyi yolu yine bizimkidir /
Bir ayağı ötekinin önüne atmak, sonra
bunu yineleyip durmak”¹

İmge bombardımanından imgenin belgeselliğine geçiş, insanlığın insanlığa şahitlik çağına denk gelen ve 21. yüzyılı belirleyen jestlerden biri. Ya da öyle olmak üzere. Göçlere, iklim krizine, yüzyıllar içinde bina edilmiş yapı(t)ların yıkımına, ama en nihayetinde insanın insanlıktan çıkışına şahitlik.

Bununla beraber, büyük harfle bir insanlıktan bahsetmek yerine yeryüzüne inmek gerekecek. Eş deyişle: Kant’ın kozmopolitlik olarak işaretleyerek, evrensellik şemsiyesi altına koyduğu o büyük özneliğin izini sürmek ve dünyalılaştırmak. Türsel ve bireysel yıkım kadar, ruhların yıkımı da hiç olmadığı kadar şimdi ve burada. Şimdi ve burada, yakınlıklar tesis edebilmek ve bu yakınlıklardan yeni bir dünyayı kurmak için kaydetmek ve *yaymak* durumundayız. Yaymak ve yayılmak. Tahakkümden uzakta. Ayakları yere basarak, duyduğunun ve gördüğünün keskin bir muhasebesiyle. İyi ki iki ayağımız var.

**

“Varolmak hareket etmektir”²

Hareketle dönüşümün karşılıklılığının, bir anlamda birbirlerini işaretleyerek belirleyişlerinin temellendirdiği semantik zemini imkansızlığında tespit eden Kavafis’ten (“bu şehir arkandan gelecek”) neredeyse yüzyıl sonra, Akdeniz’in göbeğinde [*Il Manifesto*’da] Etienne Balibar “parçaların içerden ayrılıp karşılıklı olarak nötrleşmesine” işaret ediyor. Bireyler düzeyinde olmasa da tür bağlamında insanın geride bıraktığı modern çağ, kişinin kökenlere yabancılığıyla (yani yeniliğe bakarak) *anlamını bulan* bir çağ idi. Şimdi ise *yeni* olan dünyalılaşıırken, eş deyişle insan-çağı olarak adlandırılan ve bizim için oldukça kısa süreceği belli olan yeni jeolojik dönemde, dünyanın insan için kaybı artık açıklık kazanmakta; “dünyabağlarının” [*earthlings*] yitimi bir deneyim olmaktan ziyade deneyimin kendisi olmaktadır. Öyle ki bizi bekleyen ve şimdiden belirleyen bir tür dünyadan göç. Zamanın daralışı hissi bizi zeminini daha sık yoklamaya iterken, birinci-tekil-şahıs pozisyonu da ısrarla kendini dayatmaktadır.

¹ Philippe Mengue, *YürümeK, Koşmak, YüzmeK / Kaçak Bedenler* [YKY, 2018, çev. Orçun türkay] s.128’de alıntıladiğı bir Fransız izci türküsü

² Jan Patočka. *Body, community, language, world*, Open Court, 1999, 17. ve 18. *dersler*

Kişiyi *kinanthropos* olarak, yani hareketle birlikte tanımlayan Jan Patočka³, Batı fikriyatına hakim tâbiyet ve dolayısıyla anonimlik fikrini yani özcü belirlenimi, insanın evrenle [kosmos] dinamik ilişkisinin tarif ederken bir bakıma çöpe atar: dünyaya doğup, kök salıp, böylece yer yüzünde yer tutan, büyüyen ve ayağa kalkan ve ancak bundan sonra varoluşunun gerçek potansiyeli ve manasıyla karşılaşmaya muktedir insanı anlatırken, aslında bir tür ilerlemeci güzergahı tanımlıyor gibidir Patočka. Ama yolun sonlarına doğru insanın kendi belirginleşmesinin (yani dünya(lı)laşmasının) sorumluluğunu bir zorunluluk olarak dile getirerek Aristotelesçi *hypokeimmenon*, yani öz tanımının mirası ile işaretlenen anonimliğe karşıt bir birinci-tekil şahıs anlatısı, varoluşun zemini olarak sunularak yirminci yüzyılın heretikleri arasında anılır. Dünyadaki hareketliliğiyle varolan, kurulan ve sağalan insandır kişi⁴. Üstelik hareket, birinci-tekil-şahıs zeminindedir: kişi kendisini öncelikle kendi dünya deneyiminde – yaşantısında ve şeylere mana yüklerken anlar. “Yaşamak, var olmak, icraatta bulunmak, enerji, akış ve akıntılar”⁵, özlerin ve nesnenin yerini alır. Bu, dünyanın kuruluşudur.

Yasadan kaynaklı suçun ortaklığında buluşan faillerin birliğine yazgılanmaktan kaçınmanın yolları muhtelifdir... Failliği ancak belli bir köken itibarıyla tanıyan, geri kalan tüm faaliyeti de statükodan ya da geçmişten sayarak yıkımı çağırın bir cemaatten olmaktansa, kişinin kendi failliğini üstlenmesinin, yani çağının inşasına kendi durduğu zeminden şerh düşebilmenin bir yolu da şu: binaları parçalara ayırarak *bakışlar* için çatlaklar üretmek. Hegel’in *Phänomenologie*’nin girişindeki tabirini kullanırsak “tüm ineklerin kara olduğu gece”⁶ gündeğümüne yazgılı ise, yani kişinin gün yüzüne çıkması zaman alıyorsa, zaman şimdidir. *Çatlaktan sızan ışıkla* bir bakış yahut bir tutum dünyadan çıkmadan hemen önce kayıt altına alınabilir.

**

Akdeniz’de göç olgusu coğrafyanın jenealojisi ile yakından ilişkilidir; *mare nostrumun* tarihi sürekli mübadelenin ve zorla yerinden edilmenin tarihi ile iç içe olduğu gibi. Bugün kaynak kısıtlılığı ve hatta çoğunlukla kaynak gaspından ileri gelen göç hareketi, hayali Avrupa sınırlarını giderek aşındırırken, gerçek sınırlar da geçirgenliğini (sınır olma niteliğini) giderek yitiriyor. Sınırın içinde kalana dair tahayyül giderek daha rijit bir düzene göre şekillenirken, yine sınırın içinde tarihsel anlatıların birbiriyle çarpışması da malum, talihin ve tarihin bir cilvesi olmalı.

Kimliklerin birbirine bulaştığı bir göçerlik düzeni, dünyanın kültürel geleceği açısından kendini dayatırken, Avrupa’nın içekapanmacı bir bir meziyne geri dönüşü, hali hazırda işleyen ve ağırlıkla kültürel sermaye ile de işlerlik kazanan bir dizi direniş hattını iyiden iyiye keskinleştiriyor. Anlatılardan kurulu bu direniş hattı, içinde yine mübadeleyi

³ Yukarıda bahsini açtığımız “dünyabağlarından” söz açan da yine Çek filozof Jan Patočka’dır, age s.149’da.

⁴ Kinanthropos’un fenomenolojisinde buna, unutulmuş sanatlardan *ruh bakımı* [therapeia] eşlik eder.

⁵ Irena Martínková (2011) *Anthropos as Kinanthropos: Heidegger and Patočka on Human Movement*, Sport, Ethics and Philosophy, 5:3, ss. 217-230

⁶ Jean Hyppolite çevirisi, Aubier-Montaigne, 1978, s.43

barındıran ve dolayısıyla emtia rejimine kaydedilebilecek; lakin devletçi eğilimlerden uzak çoğul hakikatlerin mevziinin kuruluşuna da tekabül ediyor. Üstelik bu mevziyi *yeni* olarak addetmek de mümkün değil. Buradan oraya ya da oradan buraya bakış ve hareketliliğin kültürel açıdan sağlayabileceği repertuar da bir o kadar geniş. Bir yenilikten bahsedilecekse bu, bugünden itibaren topolojiyi ele alma şeklimizle ilgili olacaktır⁷. Yeni *topos*; eylemi ve bu bağlamda göçü, a’dan b’ye bir hareket olarak ele almaktansa, a’nın a’lığını ve b’nin b’liğini sorunsallaştırarak, kimlikleri özcü bir yaklaşımdansa bulaşıcı ve akışkan bir kavrayışla deneyimleyen, üstelik bizlerin de içerisinde kayıtlı bulunduğumuz melez ve göçebe bir kültürel tutumla mümkündür.

Göç bugün farklı yönleriyle gerek Akdeniz’i gerek Amerika ve Okyanusya’yı belirleyen bir fenomen. Trajik veçhesinden, bir anlığına arındırıldığında; fiziki, mali, beşeri ve toplumsal katmanlarına ayrıştırılabilecek bu olgu, kişiler olarak bünyesinde bulunduğumuz *kozmik* bir düzeneği andırır. Bu katmanlardan herhangi birinin yokluğu kişiyi olduğu yerden kalkmaya *bir adım daha* yaklaştırırken şahsi memnuniyetsizlikler ve tatminsizliklerden öte yukarıda fenomenolojik tasviri ile anlatmaya çalıştığımız insani hareketliliğin; kendi içinde bir final noktasını barındırmayışı, belirgin bir sonu doğası gereği dışlayışı, mesken tutma ihtimalinin bugünkü imkansızlığına da işaret eder. İran kökenli Britanyalı filozof Reza Negarestani’den uzunca bir alıntı yapmak gerekirse: “Yerel olanın küresel olana geçişi, yerel bağlamların üst üste gelmesi ya da birbirine eklenmesinden çok farklıdır. Küresel olana geçiş için gereken yerelliklerin birbirleri arasında örülerek çoğalması benzeri bir şeydir. Bu olurken, yerelliklerin belli başlı özellikleri (parametreler ya da yönelimler) de hesaba katılır ve böylelikle bunlar da kendi verili ve kısıtlı muhitlerini aşmış bulunurlar. Bu manada yerelden küresel olana geçiş yerel olanın sürekliliğini koruduğu türden bir geçiş olmaktan çok, bir tür yeni yönelimler, yapılar ve boyutlarla yeni yerellik ve küresellik kavrayışlarının üretimi biçimindedir. Bu bakımdan evrensellik, küresel olarak yönlene bir üretici yerelliğin işleyişi olur”⁸.

**

Tüm bu manalarda yer değiştirme, gidilen yere adaptasyon sorunundan çok daha öte bir soruna tekabül eder. Söz konusu olan üretici güçlerin sürekli olarak devrede bulunurken, kaynaklandıkları özel mevkiin geçerliliğini dışarıda bırakmaksızın, yepyeni koşullara cevap vermesidir. Nostalji duygusunun bertaraf edilip, bir eve dönüş özlemi ve arzusunun yerini macera ve arayış hissine bıraktığı, üstelik çok da yeni olmayan bu duyuş, hayatta kalma dürtüsünün temel belirlenimi sayılabilir. Yeryüzünde sürgünlüğün esaretten farkı budur. Batı kanonunun ilk yazılı eseri Odisseia destanının girişinde Odisseus sahneye çıkarken, kahraman için kullanılan sıfat *polytropostur*. Bu tabir çok *yol* görüp *geçirmiş*, başından geçenlere rağmen bugüne gelmiş manasındadır. Ezcümle Batı öznelliğinin

⁷ Reza Negarestani, *Where is the Concept? (localization, ramification, navigation)*, When Site Lost the Plot, ed. Robin Mackay, MIT Press, 2018 içinde.

⁸ Reza Negarestani, *agy*.

kuruluşu belli bir yolu katetmek koşuluyla mümkün olmuştur⁹. Esas hedefi eve geri dönmek olmasa da, evin hayaliyle geçen ama yine de her durağında yeni bir belirlenime kavuşan seyahat, en önce dışarıyı *seyredebilme* kabiliyetine sahip olmayı gerektirir.

Günümüzde Türkiye’den, Irak Kürdistan’ından veya Suriye’den Batı’ya, bu sergi özelinde Almanya-Berlin’e yol alanlar benzer bir seyir içindedir. Gidilen yer o kadar karmaşıktır ki bir duruş, bir bakış tesis etmek gerekir. Çünkü a) gidilen yer de yekpare değildir; tarih diye sunulan çok-katmanlı ve çok-bakışlı anlatıların yarısıdır - ve buna bir yerinden (ama belli bir yerden) katılmak gerekecektir; b) kişiye gittiği yerde her zaman önden bir rol biçilir, toplumsal-iktisadın gereğidir bu. Kişi kendi hikayesini anlatmanın kendine has yolunu bulmadığı müddetçe, belli bir işleve tabi olur ve sonuç olarak bu, öznelik de denilen özel konumun, yani bakışın kaybına tekabül eder. Bununla beraber göç hikayelerinin bir araf anlatısına dönüştüğü örnekler artık istisnadan sayılamaz. Adına göçmenlik (ya da göçebelik) denilebilecek bu *aradalık* yeni küresel savaş iktisadının koşulları gereği yirmi birinci yüzyılda insanlığın başat hikayesi olmak üzereyken, konumlanmaktan bahsedeceksek bunu feminist kuramcı Rosi Braidotti’nin yeni kartografilere ilişkin önerisiyle beraber düşünmek gerek: Braidotti, konumlandırmanın siyasetinden (*politics of location*) söz açarken, kişisel anlatıların ötesine geçen yeni bir haritanın ortaya çıktığından bahseder, bu harita “ilişkisel olan ve dışarıdan yönlendirilen bir öznellik görüşünü ifade eder”¹⁰. Temeli kendinde bulunmayan, üstelik başkalarının görüşünü de hesaba katan ve hatta özellikle başkalarının görüşüyle oluşan bir *konum* olmayan konum, bir *kozmopolitanizm* insanlığın ufku olmalıdır.

⁹ Bkz. Peter Sloterdijk, *Odysseus the Sophist: On the Birth of Philosophy from the Spirit of Travel Stress*, What Happened in the 20th Century? - Towards a Criticism of Extremist Rationality, Polity Press 2017 içinde.

¹⁰ Rosi Braidotti, *Nomadic Theory*, Columbia University Press, online edisyonda s. 572.

H. İlkxen Mavituna

“Ours is the best way to walk /
Our feet move one after another,
and it is repeated again and again”¹

The transition from the bombardment of images to the documentality of images corresponding to this age of witnessing of humanity to humanity itself defines the 21st century. Or, it is about to be so. That includes witnessing to migrations, climate crisis, destruction of the structures and creations built over centuries, and finally to becoming ex-humane.

Moreover so, what we need is to stay on the ground instead of uttering big words regarding humanity. In other words, we need to pursue the great subjectivity that Kant marked as cosmopolitanism and categorised under universality, and to grant it with earthly characteristics. Not only destruction of the species and individuals, but also the destruction of the souls are apparent and existent as they have never been before. They are apparent and existent, and we need to record and *spread* in order to establish a connection and to create a new world out of these connections. To spread, and being spread. Far away from dominance. Having our feet on the ground, and reckoning with what we hear and see. Fortunately, we have two feet.

**

“To exist is to move”²

Approximately a hundred years after Cavafy who identified the semantic grounding (founded by the co-implication of the movement and the transformation and how they define each other by marking) in its impossibility (“this city will come after you”); Etienne Balibar referred to how “we are moving toward an inner decomposition and a mutual neutralization” in the middle of the Mediterranean (in *Il Manifesto*). The modern age that humanity left behind not in an individual sense but in terms of a specie, was the age that *found* its *meaning* in the individual’s alienation with his/her roots (in other words by focusing onto the novelty). Nowadays, where the New gains earthly characteristics,

¹ Philippe Mengue *Yürüme ,Koşmak ,Yüzme / Kaçak Bedenler* [YKY, 2018, tra. Orçun Türkay] quoted from a French scout song’s lyrics written in p.128.

² Jan Patočka. *Body, community, language, world*, Open Court, 1999, 17th and 18th lessons.

in other words in the new geological period which is called human age, and appears not to last long for us humans, the loss of the world for humanity becomes clear and losing earthlings becomes the experience itself. In this sense, it is to leave the world which waits for and defines us. While time restriction makes us examine the ground more frequently, the state of being the first-person-singular insistently imposes itself.

Jan Patočka³, who defines the individual as *kinanthropos*, with being with movement, destroys the concept of subjectness dominating the Western mentality and the idea of anonymity which is the essentialist determination, while explaining the dynamic relationship between the person and the universe [cosmos] in a way: Patočka explains the individual who is born, feel connected and occupy a place in the earth, grow up and recognize the real potential and the meaning of its existence, as if he were defining a kind of a progressive outline. However, where he states that one's responsibility to expose one's potential to become clear (in other words, gaining earthly characteristics) is an obligation and contraries the anonymity marked with Aristotelian *hypokeimenon*, with this first-person narrative, he becomes one of the 20th century's heretics. An individual is a person who exists, develops and recovers thanks to his/her movements in the world⁴. Movement, on the other hand, is associated with the first-person narratives: an individual understands oneself with one's own world experiences - in one's own life, and when assigning meanings to things. "To live, to exist, to do, the energy, the flow, and the circulation"⁵ replaced the essence and the object. This is how the world is built up.

There are many ways to avoid to be predestined to that community of perpetrators gathered around the Law enforced crimes.. They, who knows only one origin and consider all activities apart from that as status-quo or obsolete and thus call for a disaster. There are many ways to avoid to be a part of them, i.e. to take the agency and contribute to the establishment of his/her era from where he/she stands, and of them is: to take down the establishments and produce cracks for the new looks. To use Hegel's wording in the preface to *Phänomenologie* if "the night where all the cows are black"⁶ is destined to sunrise, if it takes time for one to appear, the time is now.

**

The phenomenon of migration in the Mediterranean is closely associated with the genealogy of the geography; similar to the fact that the history of *mare nostrum* is always concentric with the history of population exchange and forced displacement. The migration movement today, resulting from limited sources and mostly from abusing sources pushes the borders of imaginary Europe and the real borders are gradually losing their permeability (its qualification

³ Jan Patočka, *ibid* p.149.

⁴ According to Kinanthropos' phenomenology, this concept is accompanied by the concept of therapeia.

⁵ Irena Martínková (2011) *Anthropos as Kinanthropos: Heidegger and Patočka on Human Movement*, Sport, Ethics and Philosophy, 5:3, p. 217-230

⁶ Jean Hyppolite, Aubier-Montaigne, 1978, p.43

to be a border). The apprehension of what is inside the border is being shaped according to a rigid order; in this sense, the clash of the historical narratives within the borders must be the *irony* of the fortune and history.

Whereas nomadism involving hybrid identities enforces itself to be the future in a cultural sense, the fact that Europe develops a more introversive structure triggers and fosters a variety of resistance lines at work, which is operative within the cultural capital. This resistance lines, constituted by the narratives, which include exchange; thus, can be attributed to a commodity regime although ignoring statist tendencies, correspond to creating places for the plural truths. Furthermore, it is impossible to assume that this is a *new* place. The cultural repertoire obtained thanks to the look from both present to past, and from past to present and to the mobility, is already quite rich. In case there would be a novelty, that would be related to the way we approach topology from now on⁷. The new topos is only possible by problematizing the a's being an a, and the b's being a b instead of taking the action and migration as a movement from a to b, by experiencing the identities with a contagious and fluid understanding instead of an essentialist approach and by adopting hybrid and migrant cultural manners.

Migration with all of its various aspects is a phenomenon that defines Mediterraneans, Americas and Oceania. The phenomenon which could be physically, financially and socially delaminated when clarified from its tragical aspect resembles a *cosmic* mechanism containing us the individuals. Whereas the absence of any of these layers takes the individual one *step* closer to stand up, the fact that the humanistic mobility that is tried to be explained with its phenomenological descriptions above does not have a final point and that it excludes a specific ending, refers to the impossibility of the chance to settle in. The Iranian-British philosopher Reza Negarestani notes that: "The transition from the local to the global requires something more than the juxtaposition or addition of local contexts. It requires a form of interknitting multiplication between localities that while it acknowledges their particular specifications (parameters and orientations), takes localities beyond their immediate and restricted ambits. It is in this sense that the passage from the local to the global is not simply a form of transit through which the local element preserves its constancy. It is instead a mode of production of new orientations, structures, dimensions and new intuitions of locality and globality. In this respect, universality becomes the operation of the productive locality which is globally oriented."⁸.

**

In all these senses, migration refers to a problematic beyond the problem of adaptation; refers to the fact that the productive powers always operate and respond to new conditions without excluding the validity of the particular situation it was originated from. This particular perception excluding the sense of nostalgia, including the sense

⁷ Reza Negarestani, *Where is the Concept? (localization, ramification, navigation)*, When Site Lost the Plot, ed. Robin Mackay, MIT Press, 2018.

⁸ Reza Negarestani, *ibid*.

of adventure and seeking instead of longing for home, and which is not something new⁹, constitutes the basic determination of the survival instinct. This is the difference between being an exile under the sun and being captivated.

Those who immigrate from Turkey, Iraqi Kurdistan and Syria to the West or Berlin, Germany specific to the exhibition, follow a similar route. The destination is so complicated that it requires for one to take a stance and have a vision; because, a) the destination is not monolithic; there waits a contest between the multi-layered and multi-sighted narratives, called history and to which one needs to be included ; b) a person's role in the destination place is predetermined as social-economy requires. Unless an individual cannot find a specific way to express his/her story, becomes subjected to a particular function, and there it would mean the absence of a vision and a specific status that is subjectivity. In addition, the examples where migration stories turn to a purgatory plot are not exceptional. In a period where this state of in-betweenness , in other words, migration (or nomadism) is about to be the main narrative characteristic regarding humanity as the result of the conditions caused by the new global war economy; it is essential to examine the act locating [oneself] within the scope of the feminist theoretician Rosi Braidotti's suggestion regarding the new cartographies. Braidotti refers to the politics of location and states that a new map beyond the personal narratives emerges which is "relational and outside-motivated."¹⁰ Grounding on the elements other than itself, taking the others' opinion into consideration, and even shaped by them, a new location should be the horizon of humanity, that is a cosmopolitanism.

⁹ See also Peter Sloterdijk, *Odysseus the Sophist: On the Birth of Philosophy from the Spirit of Travel Stress, What Happened in the 20th Century? - Towards a Criticism of Extremist Rationality*, in Polity Press 2017.

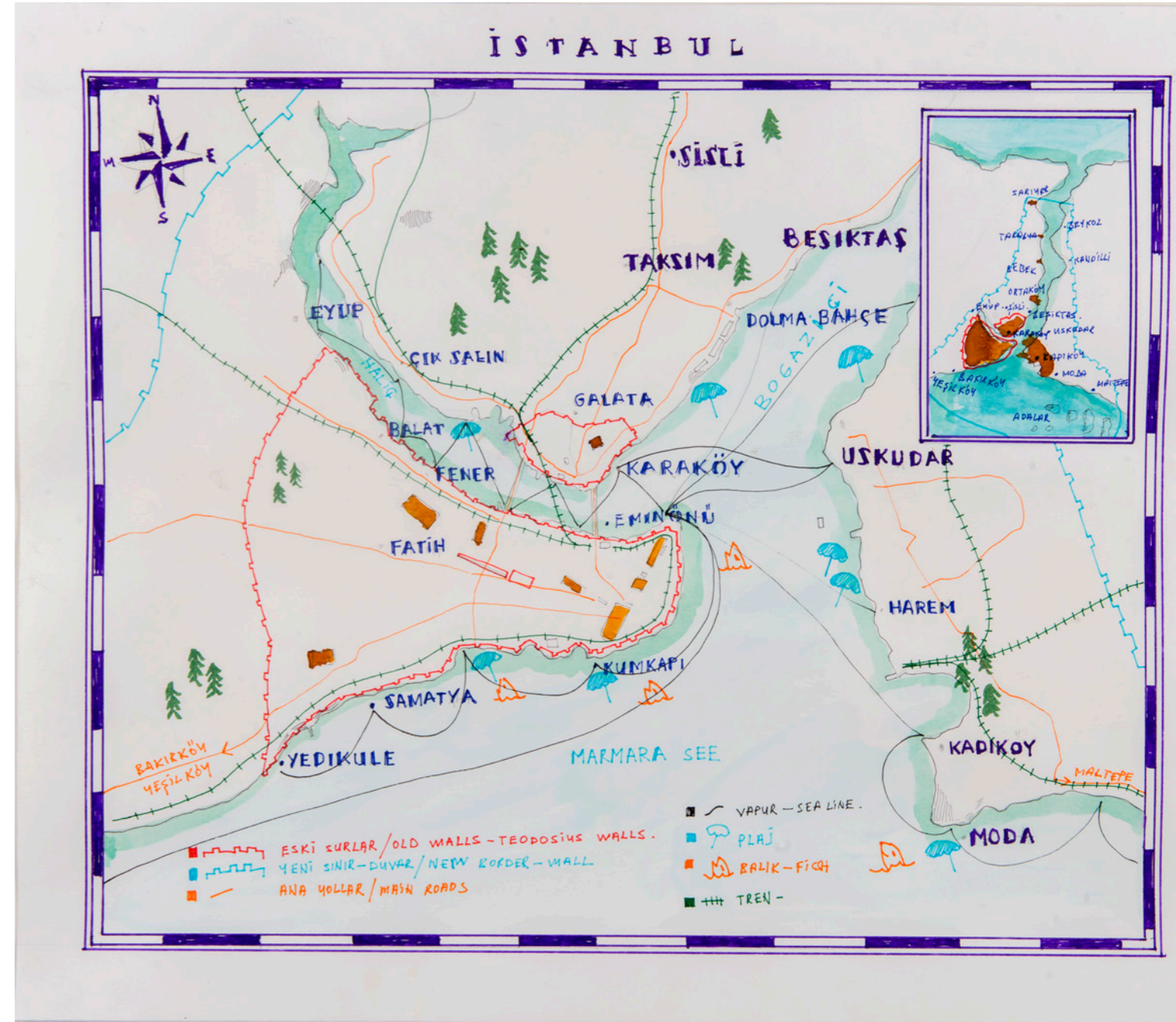
¹⁰ Rosi Braidotti, *Nomadic Theory*, Columbia University Press, online edition p. 572.

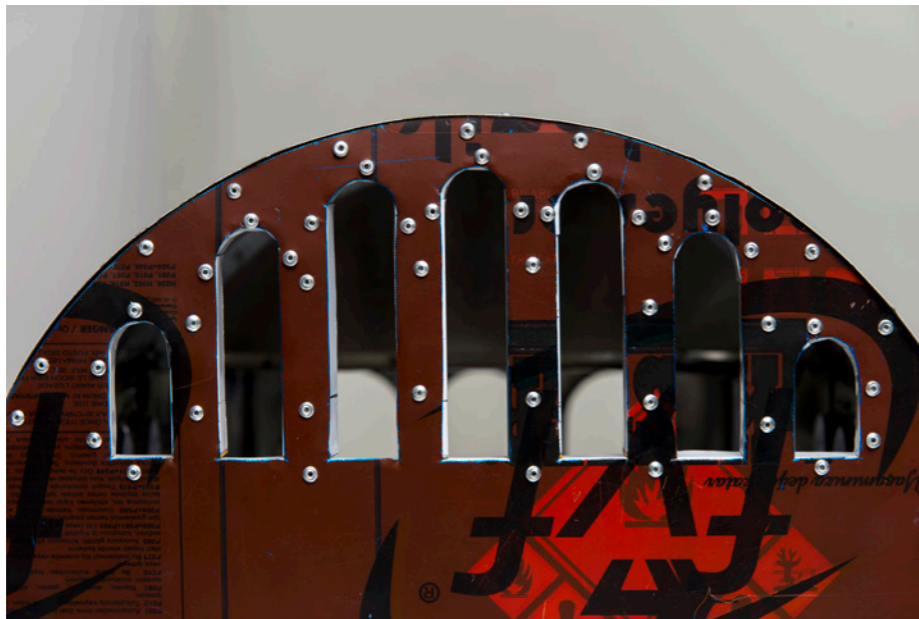
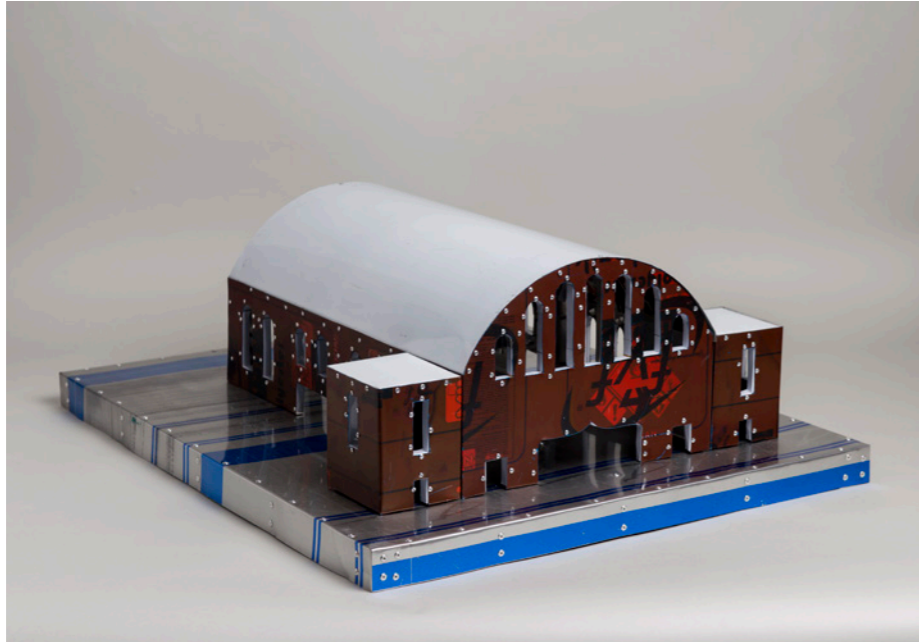
Antonio Cosentino

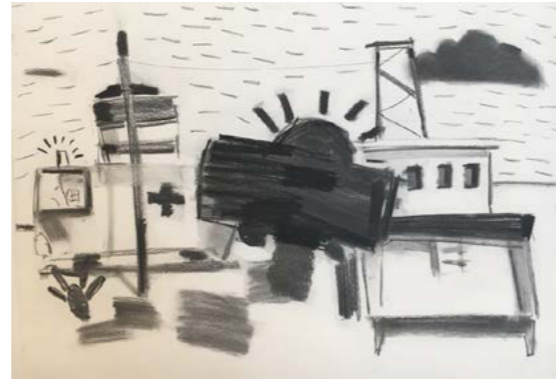
"Evet. Kente aniden bir duvar çekilmişti inanamıyordum. Sınırlarını tam bilemediğim bir duvar. Şişli'den itibaren diğer tarafa geçemiyorduk. Birçok yerden benzer haberler geliyordu. Akılmaz bir durumdu. Kimisi, duvarı Bulgarların ördüğünü söylüyordu, kimisi malum işbirlikçi güçlerin. Durup dururken olabilir miydi böyle bir şey?"

"Yes. All of a sudden a wall was built in the city; I couldn't believe it was happening. I didn't know exactly where it started and where it ended. In Şişli it was already impossible to get to the other side. We heard similar stories from many people. Some said the wall was built by Bulgarians, some said it was the work of those "certain powers". How could this happen without a reason?"

Antonio Cosentino, *Anhalter Bahnhof*, 2017, Teneke / Tin, 72,5 x 50 x 58 cm

Antonio Cosentino
İsimsiz / Untitled, 2017
Kağıt üzerine füzen / Charcoal on paper
42 x 59 cm (herbiri/each)

Manaf Halbouni

Manaf Halbouni
 Kamusal sanat yerleşimesi "Monument 2017" Maxim Gorki Theater Berlin desteği
 ile "3 Berliner Herbst Salon" için üretildi / Public art installation "Monument 2017"
 commissioned by Maxim Gorki Theater Berlin for "3 Berliner Herbst Salon", 2018
 Fine Art baskı / Fine Art print
 59 x 81 cm (her biri/each), Ed. 1 + 1 A.P.

Manaf Halbouni
 Kamusal sanat enstalasyonu "Monument 2017" Kunsthau Dresden davetiyle "At
 the River" Sanat Festivali için üretildi / Public art installation "Monument 2017"
 commissioned by Kunsthau Dresden for Art festival "At the River", 2018
 Fine Art baskı / Fine Art print
 59 x 81 cm (sol/left), 75 x 105 cm (sağ/right), Ed. 1+ 1 A.P.

Manaf Halbouni

Nowhere is Home 2017 "Weimar Art Festival", 2018
(sol üst/top left)

Nowhere is Home 2016 Museum der Bildenden Künste Leipzig, Germany / Almanya, 2018
(sol orta/left middle)

Nowhere is Home 2017 "THE RESTLESS EARTH" La Triennale Di Milano, Italy / İtalya, 2018
(sol alt/bottom left)

Now Here is Home 2017 "Arab Cartoon Festival" de Warande Tornhout, Belgium / Belçika, 2018
(sağ/right)

Fine Art baskı / Fine Art print
48 x 65 cm (her biri/each), Ed. 1 + 1 A.P.

Hiwa K

Hiwa K
Pre-Image (Blind As The Mother Tongue), video görüntüsü / Still from *Pre-Image (Blind As The Mother Tongue)*, 2017
 Tek kanallı HD video, 16:9, renkli, sesli (İngilizce), 18' / Single channel HD video, 16:9, color, sound (English), 18' min

Hiwa K

View From Above, video görüntüsü / Still from *View From Above*, 2017

Tek kanallı HD video, 16:9, renkli, sesli (İngilizce), 12'27" / Single channel HD video, 16:9, color, sound (English), 12'27" min

Zeynep Kayan

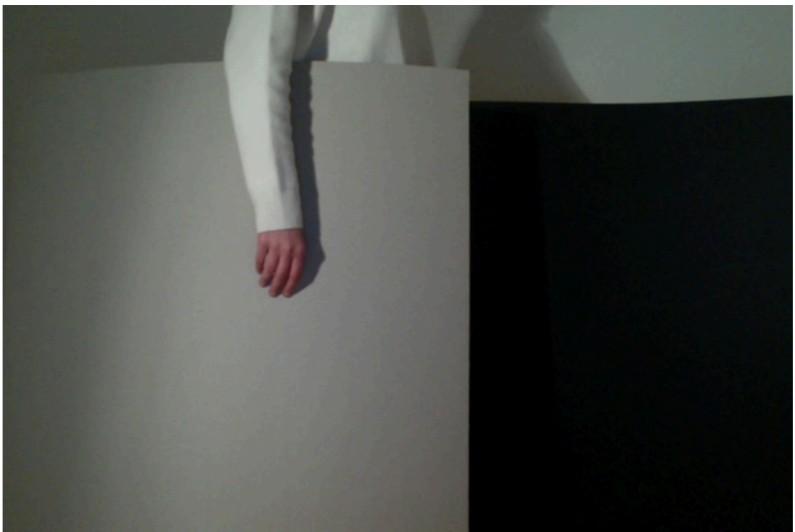

Zeynep Kayan

"Ortada Durma Çalışmaları" serisinden

From the series "Studies for staying in the middle, or changing quickly from one state to another", 2018

Tek kanallı HD video / Single channel HD video, 16'14", Ed. 5 + 2 A.P.

Zeynep Kayan

"Ortada Durma Çalışmaları" serisinden

From the series "Studies for staying in the middle, or changing quickly from one state to another", 2018

fine art kağıt üzerine arşivsel pigment baskı / Archival pigment print on fine art paper, 40 x 50 cm (her biri/each), Ed. 5 + 2 A.P.

Antonio Cosentino, 1970, İstanbul'da yaşıyor çalışıyor. 1994'te Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü'nden mezun olan sanatçı, kişisel pratiğinin yanı sıra 1996-2010 arasında Hafriyat Grubu ile üretimlerde bulundu. 2017 yılının bir bölümünü Zilberman Gallery'nin misafir sanatçısı olarak Berlin'de geçiren sanatçının Berlin'deki ilk kişisel sergisi 'Summer was a Beautiful Day' Şubat 2018'de Zilberman Gallery-Berlin'de açıldı.

Manaf Halbouni, 1984, her yerde yaşıyor çalışıyor. Şam'da doğan sanatçı güzel sanatlar akademisinden sonra Suriye iç savaşı öncesi Almanya'ya gelerek Dresden Sanat Akademisi'nde eğitime devam etti. Suriyeli Alman sanatçı olarak tanıtılan Manaf Halbouni, 2018 sonbaharında Alman Dışişleri Bakanlığı'nın misafir sanatçısı olarak Berlin'de çalışıyor. Sanatçının Dresden, Leipzig ve Berlin başta olmak üzere Almanya'da çok sayıda kamusal alan müdahalesi ve sergisi bulunuyor.

Hiwa K, 1975, Berlin'de yaşıyor çalışıyor. Süleymaniye'de doğan sanatçı, 25 yaşında Irak Kürdistan'ından işgal öncesi ayrılıp İran, Türkiye ve Yunanistan ve İtalya üzerinden nihayet Almanya'ya yerleşti. Otodidakt sanatçı, Flamenko ustası Pano Pena'dan müzik eğitimi aldı. 2017 yılında dünyanın en önemli sergilerinden Documenta 14 için hem Atina ve Kassel'e davet edilen sanatçının aynı yıl, Berlin'deki KW Enstitüsü'nde sanat pratiğinin son on yılına odaklanan kişisel sergisi ve kitabı izleyiciyle buluştu.

Zeynep Kayan, 1986, Ankara'da yaşıyor çalışıyor. 2008 yılında Bilkent Üniversitesi, İletişim ve Tasarım Bölümü'nden mezun olan sanatçı Hollanda'nın Utrecht kentindeki MaHKU'nun Güzel Sanatlar bölümü'nde yüksek lisansını tamamladı. 2011 Ankara'da açılan Torun'un kurucularından olan Kayan, kişisel sanat çalışmalarına odaklanıyor. 2017 yılının bir bölümünü Zilberman Gallery'nin misafir sanatçısı olarak Berlin'de geçirdi ve Zilberman Gallery-Berlin'de yeni üretimlerini bir gösterimle sundu.

Çelenk Bafra, 1978, İstanbul'da yaşıyor çalışan küratör güncel sanatı destekleme amacıyla kurulan SAHA Derneği'nin direktörlüğünü üstleniyor. Sanat yazılarının yanı sıra Açık Radyo'da pazartesileri "Hariçten Sanat" adlı bir kültür-sanat programı hazırlayıp sunuyor. Bafra, 2018 yılının bir bölümünü Zilberman Gallery'nin misafir küratörü olarak Berlin'de geçirdi ve Alman Akademik Değişim Servisi DAAD'ın davetiyle Artists-in-Berlin programının seçici kurulunda çalıştı. 2011'den 2017 sonuna dek İstanbul Modern'de sergiler ve programlar direktörü ve küratör olarak çalışan Bafra, 2001-2010 arasında İKSV bünyesinde İstanbul Bienali direktörü, Fransa'da Türkiye Mevsimi artistik koordinatörü, Cité des Arts Türkiye Atölyesi kurucu direktörü ve Venedik Bienali Türkiye Pavyonu danışmanı gibi görevler aldı. Türkiye'nin yanı sıra Almanya, Birleşik Krallık, Danimarka, Hollanda, İtalya ve Fransa'daki sanat kurumlarında sergi ve programlar düzenledi.

H. İlksen Mavituna 1986, İstanbul'da yaşıyor çalışıyor. İstanbul ve Galatasaray Üniversiteleri'nde felsefe öğrenimi gördü. Cogito, MonoKL, (Yeni), Dünyadan Çeviri ve Metropolis gibi mecralarda siyaset, estetik, ekoloji ve fenomenoloji alanlarında çeviriler yayınladı. Gezi'de yaşanan şiddet vakalarının derlendiği Polis Destan Yazdı ve son dönem Türkiye'den göçü konu alan Bu Ülkeden Gitmek kitaplarının yazarlarından. 2005 yılından bu yana çeşitli kurumsal ve editoryal görevler üstlendiği Açık Radyo'da çalışmayı sürdürüyor.

Antonio Cosentino, born in 1970, lives and works in Istanbul. Graduated from the Painting department at the Mimar Sinan Fine Arts University in 1994, the artist is the co-founder and a member of the Hafriyat collective (1996-2010). In 2017, Cosentino was an artist-in-residence at Zilberman Gallery-Berlin. His first solo show in Berlin, 'Summer was a Beautiful Day' was opened in Zilberman Gallery-Berlin in February 2018.

Manaf Halbouni, born in 1984, lives and works everywhere. The artist was born in Damascus and studied in the Academy of Fine Arts. Prior to civil war in Syria, Halbouni went to Germany and resumed his studies in the Academy of Fine Arts in Dresden. Presented as a Syrian-German artist, Manaf Halbouni is in Berlin as an artist in residency supported by the German Ministry of Foreign Affairs during the autumn of 2018. He made numerous exhibitions and interventions in public domain throughout Germany, primarily in Dresden, Leipzig and Berlin.

Hiwa K, born in Sulaymaniyah in 1975, lives and works in Berlin. When he was 25 years old, he left Iraqi Kurdistan before the occupation and travelled to Iran, Turkey and Greece and he finally moved to Germany. Besides his self-education as an artist, he received musical training from the Flamenco master Pano Pena. He was invited to Documenta 14 both in Athens and Kassel in 2017. The same year marked a major solo exhibition at the KW Institute in Berlin and a book focusing on the last ten years of his artistic practice.

Zeynep Kayan, born in 1986, lives and works in Ankara. Graduated from Bilkent University's Department of Communication and Design in 2008, the artist completed her postgraduate studies in the Faculty of Fine Arts at MaHKU, Utrecht Graduate School of Visual Art and Design in the Netherlands. Kayan is among the founders of Torun in Ankara and currently focuses on her personal artistic production. In 2017, she was as an artist-in-residence at Zilberman Gallery-Berlin where she also made a presentation of her new production.

Çelenk Bafra, born in 1978, lives and works in Istanbul. A curator and writer, Bafra is the director of SAHA Association that supports contemporary art from Turkey globally. In 2018, Bafra was a curator-in-residence at Zilberman Gallery-Berlin and a jury member of the Artists-in-Berlin program of DAAD. Until the end of 2017, Bafra worked as curator and the director of exhibitions and programs at Istanbul Modern. Until 2010, she assumed various roles such as the director of the Istanbul Biennial organized by Istanbul Foundation for Culture and Arts (IKSV), the artistic coordinator of Saison de la Turquie in France, the founding director of the Studio of Turkey at Cité des Arts in Paris and the consultant for the Turkish Pavilion at the Venice Biennial. Alongside Turkey, Bafra curated exhibitions and programs for art institutions in Denmark, Germany, France, Italy, the Netherlands and the UK. Bafra, produces and presents a radio show on art and culture "Hariçten Sanat" [Art from the Exterior] broadcast on Mondays on Açık Radyo.

H. İlksen Mavituna was born in 1986, lives and works in Istanbul. He studied philosophy at Istanbul and Galatasaray Universities. He published translations on politics, aesthetics, ecology and phenomenology in publications such as Cogito, MonoKL, (Yeni), Dünyadan Çeviri and Metropolis. He is also the author of the books, "Bu Ülkeden Gitmek" (Leaving this Country) that is about migration from Turkey recently and "Polis Destan Yazdı" (The Police Wrote Epos), which combined together the cases of violence during the Gezi protests. Since 2005 he is working at Açık Radyo (Radio) where he carries on editorial and institutional responsibilities.

Imprint

Basımevi / Printing House: A4 Ofset
Yazarlar / Writers: Çelenk Bafra, İlksen Mavituna
Çeviri / Translation: Zeynep Yazıcı
Düzeltili / Proofreading: Dilara Altuğ, Çelenk Bafra, Naz Beşcan, Seyhan Musaoğlu
Grafik Tasarım / Graphic Design: Gözde Gezgin
Fotoğraflar / Photographs: (s./p. 18, sol/left): CHROMA, (s./p. 18, sağ/right-23, 40-41): Kayhan Kaygusuz

(s./p. 24-29) Sanatçının ve Zilberman Gallery'nin izni ile, Telif Hakkı: Manaf Halbouni / Courtesy of the artist and Zilberman Gallery, Copyright: Manaf Halbouni
(s./p. 30-35) Sanatçının ve KOW, Berlin ve Prometeogallery di Ida Pisani, Milano, Lucca izniyle / Courtesy of Hiwa K, KOW, Berlin, and Prometeogallery di Ida Pisani, Milan, Lucca

Bu katalog 27 Kasım 2018 – 2 Şubat 2019 tarihleri arasında Zilberman Gallery tarafından düzenlenen, Çelenk Bafra'nın küratörlüğünde, Antonio Cosentino, Manaf Halbouni, Hiwa K ve Zeynep Kayan'ın "Yeryüzünde Bir Sürgün" adlı karma sergisi için 600 adet basılmıştır. Tüm yayın hakları saklıdır. İzin almadan çoğaltılamaz, yayınlanamaz, dağıtılamaz.

This catalogue is printed 600 copies for Antonio Cosentino, Manaf Halbouni, Hiwa K and Zeynep Kayan's group exhibition titled "An Exile On Earth" curated by Çelenk Bafra, organized by Zilberman Gallery November 27, 2018 – February 2, 2019. This catalogue cannot be copied, re-printed or distributed without the permission.

